

גליון הכנה לדפוס מספר

"חשב האפר"

אשר חיבר הרה"ג החסיד המקובל
וצדיק המפורסם איש אלקים ביצינא
קדישא אספקלריא המאירה מורה
צדק לעדת צנא מלא ספרא ולו
עשר מעלות במדות ישראלות ותיק
ועושה חסד מזה פנחס אריה זצ"ל
אג"ד דק' טורקא

דווארט קומי אורי

ז

רעה שית

חשב האפר

פרשת בלק שנת תשפ"א גליון ל"ז

פרשת בלק

מאם השם שיניחהו בדרך האמת אז ויעתר לו ד' ונפתחו לו שערי חכמה, וזהו ותלחץ אל הקיר ר"ל הנשמה הוא לוחצת אל קירות לבה ומבקשת מאת השם לדעת דרך האמת אז ותלחץ רגל בלעם אל הקיר ונרמז בזה בחי' שנה שאמרנו כי ההרגל בא לאדם ע"י בחחי' הזמן שדבר ההווה תמיד נתפס אצלו במרגליות וזהו שאמר ע"י שהנשמה עושה תשובה מקירות לבה הוא מתגברת גם על בחי' ההרגל שהוא בחי' הזמן וזהו רגל בלעם והבן ר"ל מלשון הרגל, גם נרמז כי רגל בלעם גימ' שע"ה שהוא בחי' זמן ובחי' שנה, אח"כ אמר הכתוב השלישי ויעמוד במקום צר אשר אין דרך לנטות כי כאשר היצר גובר על האדם מבחי' מקום אז אין דרך לנטות, והנה העולם נברא ע"י כ"ח אותיו' שהם בפסוק בראשית והם בחינת שני ידים שנאמ' אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים הם שני ידים יד ימין ויד שמאל נגד זה יש ב' ידים שהם הוי' אלוקינו הויה יד ימין ואותיות שבצד שני של המזוזה הם בחי' יד שמאל כידוע. ובזה אפשר לפרש הגמרא (ברכות ה.) לעולם ירגיז אדם יצ"ט על יצה"ר אי אזיל מוטב ואם לאו יעסוק בתורה ואם לאו יקרא ק"ש ואם לאו וכו' שהוא נגד ג' דברים האלו לפעמים מתגבר היצה"ר מצד בחי' הזמן וההרגל כאמור ונגד זה יעסוק בתורה שהתורה הוא למעלה מן הזמן והוא ע"ד הנאמר באברהם שהוציאו השם מחללו של עולם ששם אין בח' הזמן כי אם האדם דבוק בתורת השם

שבאדם יעו"ש בדבריו. ואמרתי ג"כ לפרש בדרך זה עם קצת נופך כי הנשמה נקרא אתו מטעם שר"ת את"ן א'מת ת'הי' נ'עדרת כי הנשמה באה לעולם השפל לבקש דרך האמת ובלעם הוא היצה"ר המבלה את עם ד' ולכן כתיב (בב, בב) והוא רוכב על אתונו ר"ל כי יש לו הרכבה רעה והוא מושל על הנשמה, [ו]אח"כ בפעם השני ויעמוד מלאך ד' במשעול הכרמים גדר מזה וגדר מזה (בב, בד) ור"ל כאשר גרם החטא ונתחלקה מלכות בית דוד והי' לשני ממלכות ולכן הי' אח"כ המלכים רק בבחינת שועלים ולא כמו שהי' בתחילה המלכות ביד א' והי' המושל בכל האומנה ואז הי' באפשרי שיהי' אחדו' גמור בין אומה הישראלית, אמנם לאחר שהי' בחי' שועלים בדרך שאמר במדרש (7) הכרמים נמסרו לשועלי' אז גרם שהי' גדר מזה וגדר מזה שכל חלק מהם הי' להם גדרי' אחרים ולא הי' אחדות ביניהם ע"כ אמר ויעמוד מלאך ד' במשעול ר"ל שאז עמד ולא הי' יכול לתקן עוד ולכן יש רמז בר"ת משעול דברי המדרש ע"פ ותהי האמת נעדרת מלמד ש'נעשות ע'דרים ו'הולכת ל'ה ר"ל ע"י שנתחלק האמת וכ"א לבבו ידמה שלבו לבד רואה האמת והשני סובר להיפוך ע"כ תפוק תורה וע"כ האמת נעדרת והנך רואה כי ר"ת משעול מלמד שנעשית עדרים והולכת לה דברי המדרש ממש. אמנם אף על פי כן ד' הטוב לא ימנע הטוב וכאשר איש הירא ד' מבקש בתום לבבו

ויגדר מואב מפני העם מאד כי רב הוא ויקץ מואב מפני בני ישראל (בב, ג.) הנשמה נקרא מואב שהוא חלק אלוקי ממעל והוא מלשון מן אב והוא נשלחה אל עולם השפל לתקן ג' בחי' עולם שנה נפש שנתפגמו בחטא הקדום. והנה דרך רמז הי' נראה לי לפרש כי תי' העם ר"ת ה"רכבה ע"ת מ"קום הם ג' בחינת האלה, הרכבה הוא כחות הנפש, עת הוא בחי' שנה, מקום הוא בחינת עולם. וזהו ויגר מואב ר"ל הנשמה יש לה מורא מפני ג' בחינת עולם שנה נפש, ומפרש מאד כי רב הוא ר"ל מהו הפחד מחמת מאד שהוא היצה"ר ע"ד שדרשו בגמרא (ילקוט שמעוני בראשית טז) מאד זהו היצה"ר כי רב הוא ר"ל כי עצום הוא מאוד והוא מסית תמיד את האדם והתיצב על דרך לא טוב, וגם ויקץ מואב מפני בני ישראל בני ישראל גימ' תנ"ג ורמז התגר והמחלוקת שיש בין בני האדם עיז נפש קצה בחי' והוא גורם פגם גדול בעולמות העליונים. גם ראיתי בס' מגלה עמוקות כי תג"ר ר"ת ת'נין ג'דול ר'ובץ שהמחלוקת באה מפאת זוהמת הנחש, והנה המחלוקת הקדום התחיל אצל בני ישראל כי השבטים התחילו במריבה והיה ביניהם שנאה כדכתיב (ל, ט.) וישנאו אותו וכו' ע"כ נרמז התגר במילת בני ישראל והבן.

ואמרנו עם זה רמז בדברי הסיפור מענין הליכת בלעם כי לאשר הובא ג"כ בס' צרור המזר דרך רמז על כחות הנפש כי האתון רומז על הנפש המשכלת

משועבדים אליו כל בחי' כח המזלות והכוכבים שמהם בא בחי' הזמן ואי לא אזיל אז בודאי מתגבר עליו היצה"ר מצד בחי' אחרת שהוא בחי' מקום, כי בחי' מקום גורם לאדם נטי' מעבודת שמים ע"ד וישב ישראל בשיטים (כה, א) שאמרו במדרש (רבה ב, כב) שנחל השיטים גרם להם תאות יעו"ש ואז התיקון יקרא ק"ש ויתקנו בחי' כ"ח אתון דבראשית שבהם נברא בחי' המקום ע"י ב' הידים והבן, ואם היצ"ר מתגבר בבחי' כחות הרכבת הגוף ואז התיקון להזכיר לו יום וכו' ובזה יוכנעו כחות הגוף ועם דברינו יוכנו דברי התרגום יונתן (כה, י) ב"מ במה שמפרש והמה בוכים וקורין את שמע כי אם נתגבר עליהם היצר מצד בחי' מקום שהוא מצד נחל השיטים כאמור ולכן ר"ת בני"ם ב'רוך כבוד ה' מ'מקומו לרמוז שרצו לתקן בחי' מקום ולכן קורין את שמע כמו שאמרו בגמ' (סו) יקרא ק"ש והנה כעת אחר שגלינו מארצינו ונתרחקנו מעל אדמתינו ואנחנו כעת על אדמה טמאה והמקום צר לנו מאוד ע"כ עיקר הכל כעת לתקן בחי' האמונה להאמין באמת באלקי עולם שהוא מלוא כל הארץ כבודו וזהו ממש בחי' ק"ש להאמין שהו' הוא אחד ובכל מקומות ממשלתו ואז יוכל האדם להמשיך אליו הערה מאור פני מלך חים בכל מקום שהוא, ואפשר לומר בזה כי מצינו בגמ' (מנחות פב) שקראו לבהמ"ד תרביצא ע"ד שאמרו אם פגע בך מנוול זה משנהו וכו' כי בבהמ"ד שם מיחדים השם פעמים היינו ע"י תורה וע"י תפלה שהוא קבלת עול מלכות שמים ולכן אמר אחר שהזכיר בחי' מקום צר אז העצה והתיקון ותרבץ ר"ל מלשון תרביצא למשון היצה"ר לבהמ"ד ולכן יתרבץ מספר ב"פ שמו כי בבהמ"ד מיחדים השם פעמים כנ"ל והבן, וע"כ אמרו בגמ' (מגילה כט) עתידין בתי כניסות ובתי מדרשות שיקבצו לארץ ישראל ע"י שישראל בכל תורה ותפילה

ממשיכים אור פני מלך חיים למקום שהם שם ולכן המקומות נוקבעו בא"י והבן: והנה אפשר לרמוז כי אמרו בגמרא (סנהדרין קה) הברכות שברך בלעם חזרו חוץ מבתי' כנסיות ובתי מדרשות וכו' כי למה שהי' מכל הברכות אונס ע"פ הדיבור ולא היה דבריו בפה ובלב שווים ולכן חזרו אכן בענין בתי כנסיות וב"מ עי"ז נעשה בישראל פירוד לבבות וזהו הי' מגמת בלק ובלעם לעשות פירוד לבבות בין אומה הקדושה וזה כל פרי התחלת הרע ח"ו ולכן אמר זהו בלב שלם מה טבו אהליך לשון רבים משכנותיך לשון רבים ור"ל ע"י שיהי' אוהלים ומשכנות רבים עי"ז יתפרדו הלבבות וזהו כל השתדלות הרע לעשות מחלוקת וקטטות בישראל ע"כ דבר הזה שאמר בלב שלם לא חזר ואמנם באמת אין זה ברכה בשלימות לטעם המבואר, והנה אמרנו במקום אחר כי כל בחי' הקליפות האלה הי' יניקתם מבחי' עמלק בלק בא ל"ק, בל ע"ם, ע"ד שאמר מן ארם ינחני מן רמי' הייתי כי עמלק מספרו ר"ם ולזה אמר לא תאור את העם כי ברוך הוא כי ברוך הו"א מספרו ר"ם שבקדושה כמובא בס' ברית כהונת עולם כי יש בקליפה כ"ד זיני מסאבותא והכל נכלל בעשר ע"כ עולה מספרו ר"ם ובקדושה יש כ"ד בחי' קדושות כ"ד קשיטין לשכינה וג"כ נכלל בעשר וג"כ מספרו ר"ה יעו"ש, והנה שם עמלק במילואו עולה ע"ח נגד זה יש בקדושה י"פ אהי' י"פ הוי' ג"כ מספרו ע"ח ע"ש בס' ברית כהנת עולם. והנה יהושע בבחו הגדול החליש כח עי"ן מ"ה שבעמלק ולא נשאר רק בחי' למ"ד קו"ף שמספרו ר"ס יעו"ז בספר הנ"ל. והנה הלמ"ד והקו"ף זהו מלחמה לד' בעמלק מדר דר ואז כשישראל יחלישו גם שני האותיות האלה אז יהיה ביאת הגואל, והנה בלק שלח לקרא לבלעם אשר על הנהר, הנהר דייקא גימ' ר"ס הם אותיות למ"ד קו"ף והנה ע"י לימוד התורה

ישראל מתקנים את הלמ"ד ומעלים אותה ע"י עשר ספירות ואז מספרה שת"ם שהם ב"פ ש"ע נהורין שישראל ממשיכים ע"ע אורות פנימיים ואורות מקיפיים על ידי לימוד התורה שנקרא שעשועים שהם ב"פ ש"ע. ולכן אמר (כד), נאום בלעם שתום עין ר"ל מבחי' עין שהוא מספר ל"ק עושים תיקון הלמ"ד וממשיכים שת"ם אורות הנ"ל אך בחי' הקו"ף נשארה לתקן והוא בחי' מקו"ם כי הקו"ף גימ' מקום ולזה בחי' הסט"א שולטים בבחי' מקום ע"כ אפשר אמר בלק לבלעם ברח לך אל מקומך, ר"ל אתה שמח מה שעדיין כח הקליפות בבחי' מקום אך הוא אין דעתו נוחה בזה כי כוונה בלק הי' לעשות עקירה בכח האומה הישראלית מכל וכל וזהו אפשר רמז ויספוק את כפיו (כד, י) ע"פ דברינו למעלה שנגד התגברות בחי' המקום יש תיקון בחי' ק"ש שהוא כח ב' ידים יד ימין ויד שמאל שהם יוד אותיות ד' אלקינו ד' וכח אותיות אותיות שבצד שני של המזוזה וזהו ויספוק את כפיו והבן זה, והנה עיקר כוונתם היה במה שאמר לכה נא ארה לי את העם הזה, כי כח ישראל מתגבר בחדש אלול וחדש תשרי שזה רומז בתיבות א"ת העם הזה ר"ת אלול ת'שרי ומבואר זה בס' מגלה עמוקות, ואנכי אמרתי בזה קצת תוספת ונוסף כי ב' חדשים אלו נבראו ע"י כח אותיות יו"ד ולמ"ד כמו שמביא בס' יצירה ע"ש, ולכן אמר ארה לי א"ת לרמז זה את הי' כוונתו כי אותיות לי את גימ' אמ"ת ר"ל כי רצה לארר בחי' אמת שלא יוכל להגיע אליו, עוד אפשר לומר כי יש בחי' ד' גוונים בשרגא שהם מרא' לבן ירוק אדום תכלת ר"ת ל"י א"ת ולכן אמר בלעם ומספר את רובע ישראל ר"ל בחינת ד' מראות טהורות המה מזהירים כזוהר וספיר וזהו ומספר והבן:

והנה עם דברינו הנ"ל אפשר לומר כי לזה הכוונה כתיב בתורה ותלחץ אל

הקיר ותלחץ רגל בלעם אל הקיר (כב, כה)
כי כבר אמרנו שנתקן בחי' אותיות ע"מ
שבשם עמלק ע"י יהושע ע"י תיקון י"פ
אהי' מספר עיון מים. והנה תיקון הגוף
הוא ע"י אמונה בקירות הלב של האדם
ועי"ז נקצץ רגל הקוף ע"ד האמור
בזוה"ק (ח' ג' רנ"ד, א.) ע"פ גמר חית הקנה זמין
קוב"ה לתבור רגל דקנה וישתאר הנה
ויהיה ראשון לציון הנה הנם ולירושלים
מבשר אתן וזהו ותלחץ אל הקיר. ר"ל
כבר תקנו י"ר שהוא בחי' ע"מ ותיקנו
הקוף לעשות ממנה ה' בדברי הזהרה
ועי"ז ותלחץ רגל הקליפה של בלעם, כי
ע"י שנשבר רגל הקוף נלחץ רגל בלעם
ענין הגמ' (סנהדרין נ"ט:) חבל על שמש גדול
שנאבד מן העולם כי אלו לא חטא
אדה"ר הי' לכ"א מישראל מזדמנים ב'
נחשים א' משגרו לצפון וא' לדרום כי יש
ב' בחינות, יש בחי' נחש בריח, ויש בחי'
נחש עקלתון, והם ב' בחי' נונין נון
כפופה נון פשוטה והם ב' בחי' יצה"ר יש
בחי' יצה"ר שהוא מפתה רק לדברים
חצונים ותאות גופניות אמנם אין לו
חלק בדברים עליונים ויש בחי' אשר
צופה לצדיק דווקא להסיתו בענין
עבודת שמים לפניו ומחשבות לא
טובות והוא מתחכם עליו בכ"ז בערמה,
וזהו בחי' נחש עקלתון וזהו קילקול
יותר כי אין דומה מי שמאבד בגד פשוט
וקורעו למי שקורע בגד חשוב מאוד
קישוטים דשכינתא כביכול וכאשר יהי'
תיקון העולם בשלימות הראוי אז לא
יהיה עוד שום דבר רע בעולם ויהי'
מבחי' הנ"ל בחי' תרין משיחין כי משיח
גימ' נחש. והנה לכן רמז כמה שקרא יגר
שהדו"ת (בראשית לא, מז) כי שהדו"ת בגמ'
ב"פ נחש ויעקב קרא לו גלעד גל הוא
לשון שמחה כי אז יהי' מבחי' ב"פ נחש
ב"פ ישמח, ישמח ישראל בעושיו,
ישמח ד' במעשיו וזהו גל לשון שמחה,
עד לשון ע"י וקישוט שיהיה מזה
קישוטיין לשכינתא ע"ד שאמרו (יומא פו:)
כשאדם עושה תשובה מאהבה נעשים

מעונות זכויות וגורם תוספת שמחה ע"ד
שמבואר בספרים כי אם יביאו לאדם בנו
החביב אליו אשר היו שבוי' תחת יד
מציקים ואביו לא ראה פניו כמה שנים
וכאשר הביאו אותו לפני אביו הי' אביו
שמח מאוד והנה עד"ז אפשר לרמוז
בפסוק (כד, א.) ולא הלך בפעם בפעם
לקראת נחשים וישת אל המדבר פניו.
כי נחשים היינו בחי' הנ"ל וזהו ג"כ
מרומוז בת' וישת גימט' ב"פ נחש
ולעתיד יהי' ב"פ ישמח והבן:

הנה עם יצא ממצרים (כב, יא.) ע"ד שאמרנו
למעלה שיהושע תיקון בחי' ע"ס
שבעמלק עיין לעיל, ולכן אמר כאן הנה
בחי' עם כבר יצא מן המיצר ע"י יהושע
עתה ילחנו הקהל ה"ק ה"ל שנשאר רק
ה"ק ה"ל והם יתקנו ג"כ זאת, וזהו כלחוך
השור כי יוסף הוא בסוד שור ורמז
ליהושע שבא מיוסף ורצונו בזה כי אחר
שיניקת בלק הי' מן ל"ק. א"כ תאמר מאי
איכפת לך במה שכבר תהנו הבחי' ע"ם
ולכן אמר הנה כסה את עין הארץ גימ'
ק"ל ור"ל גם לבחי' ק"ל יוכלו להתגבר
וע"כ רמז לו המלאך גדר מזה וגדר מזה
שישראל יש להם אחיזה מן בחי' י"ד
הבלים שכל ז' הבלים גימ' ר"ס ע"ה. ולכן
בחי' ק"ל מן עמלק יוכל להתגבר נגדם.
כי קו"ף למ"ד גימ' ר"ס. ונגד זה יש להם
אחיזה בעשר הוויית שמס' ר"ס עיין כ"ז
לעיל ותבין.

כי לא נחש ביעקב (כב, כג.) וגו' מתרגם (שם)
ארי לא נחשיא צבן דייטיב לדבית יעקב
ולא קסמיא רעיון ברבות בני ישראל
בעידן יתאמר ליעקב ולישראל מה
עיבד אלקא. דהנה באמת לאמתו הגלות
הוא טובה לישראל למען יתמרק עון
ויחזרו בתשובה, והנה כתיב (ישעיהו י"ה) הוי
אשור שבט אפי, ואם באמת הי' כוונת
האומות ברעות שעושים לישראל למען
יחזרו בתשובה אז לא זו שלא היה להם
עונש על זה אך שהיה מגיע להם על זה
שכר אמנם באמת כוונת האומות ברעה

שעושים רק לנקמה לטובת עצמם על
כן רעה תבוא עליהם. והנה בחי' נח"ש
וקסם הם הקליפות המריעות לישראל
וזהו ארי לא נחשיא צבין וכו' לכן יתאמר
להם מה העונש שיעשה להם השם
והבן:

יזל מים מדליון וזרעו במים רבים וירום
מאגג מלכו ותנשא מלכותו (כד, ז.) דהנה
איתא בספרים דגאולת מצרים אחר
שהיתה רק מצד החסד ע"כ לא היה
הענין נצחיי ולכן הי' אח"כ ד' מלכות,
אכן גאולה העתידה תהי' גם מצד הדיון
ע"כ תהי' נצחיית. והנה בעת יציאת
מצרים היו ישראל בלתי ראויים וכדאים
לגאולה כאמור (יחזקאל טו, ז) ואת ערום
וער' וזהו שאמר כאן יזל מים ר"ל
הקב"ה היה מזיל עליהם בחינת חסד
שנקרא מים מדליון מחמת שהי' בעת
ההוא בחינת דלים דלית להו מדידהו
כלום וע"כ גרם וזרעו במים רבים כי
האומות נקראים מים זדונים ור"ל
שזרעו היו אחרי כן בגלות ד' מלכויות
לכן עולה מספר במים רבים ד"פ
אלוקים שהוא ד' בחינת דינים וגבורות,
אמנם וירם מאגג מלכותו ר"ת מ'אגג מ'ן
א'ורות ג'דולה ג'בורה והכוונה שגאולה
העתידה והתרוממות של ישראל יבא
משני פנים מבחינת גדולה שהוא חסד
וגבורה שהוא דין אז ותנשא מלכותו
שאז יהיה נשיאת ראש שלם (גם ירמוז
ע"פ מה שהובא בס' מגלה עמוקות כי ו"ה
פ' ו"ה גימ' רכ"ה וה"פ ו"ה עולה קכ"א. ד'
אותיות הכוללים והכולל מכולם מספר
הכל נשא) ר"ל כי מזל מאנים גי' רכ"ה
ומזל טלה גי' קב"א לרמוז שתהיה
הגאולה מב' פנים מבחינת חסד שהוא
במזל טלה ומבחינת גבורה שהוא במזל
מאזנים אז יהיה נשיאות ראש וזהו
ותנשא מלכותו. גם רמוז מאג"ג גי' הוי'
אהיה מלכו גי' אל אדני שהוא בחינת
חסדים ודינים ואז תהיה גאולה שלמה
א"ס.

